

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 15

יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה

Ma colombe, dans les fentes du
rocher, dans le lieu caché de la
marche : montre-moi ton apparence

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/15/

1 יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה. הראיני את מראיך וגוי. הנה פסוק זה נאמר על זמן שאין בהמ"ק [בית

המקדש] קיים שכנס"י [שכנסת ישראל] היא בגלות אזי היא בסתר המדרגה

« Ma colombe, dans les fentes du rocher, dans le lieu caché de la marche (madrega) : montre-moi ton apparence, etc. » Ce verset concerne l'époque où le Saint Temple n'est pas debout : lorsque la Communauté d'Israël est en exil, elle se trouve alors « dans le lieu caché de la marche ».

(כן הוא ברבות בשיר השירים בשם ר' [רבני] יוסי הגלילי ועי' עוד מענין יונתי ברבות בסדר לך לך פמ"ה בשלח פכ"א) ועל זמן יציאת מצרים נאמר כי הנה הסתיו עבר הגשם חלף וגוי.

(C'est ainsi que l'enseigne le Midrach Rabba sur le Cantique des Cantiques, au nom de Rabbi Yossé HaGelili ; voir aussi, au sujet de « Ma colombe », le Midrach Rabba sur la paracha Le'h Le'ha, chapitre 45, [et sur] Béchala'h, chapitre 21.) Quant à l'époque de la sortie d'Égypte, il est dit : « Car voici, l'hiver est passé, la pluie s'en est allée, etc. »

התאנה חנטה פגיה וגוי קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך כמ"ש ברבות שיר השירים הובא בפירש"י [בפירש רש"י].

« Le figuier a formé ses premiers fruits, etc. ; lève-toi, ma bien-aimée, ma belle, et va », comme il est écrit dans le Midrach Rabba sur le Cantique des Cantiques, cité dans le commentaire de Rachi.

2 וביאור הענין זה הוא כי הנה ענין רעיתי יפתי הוא ע"י התורה והמצות שהתורה כמו שהיא לחם ומזון לנפש.

L'explication de cette idée est la suivante. «Ma bien-aimée» (ra'ayasi), «ma belle» (yafasi) s'accomplissent par la Torah et les mitsvot. De même que la Torah est le pain et la nourriture de l'âme,

כך ע"י התורה מפרנסין ישראל לאביהם שבשמים ועי"ז נקרא כנסת ישראל רעיתי ומהמצות נעשים לבושים לנפש בגי"ע [בגן עדן] וככה על ידן נקרא כנסת ישראל יפתי שעושה לבוש מלכות למלך מלכי המלכים הקב"ה.

de même, par la Torah, Israël procure une subsistance à son Père céleste, et c'est pourquoi la Congrégation d'Israël est appelée «ma bien-aimée» (ra'ayasi). Les mitsvot, quant à elles, deviennent des vêtements pour l'âme dans le Gan Eden ; de même, par elles, la Congrégation d'Israël est appelée «ma belle» (yafasi), car elle confectionne un vêtement royal pour le Roi des rois des rois, le Saint béni soit-Il.

3 ולהבין זה היטב הנה נודע שלא כל הנשמה כולה בכללה היא מלובשת בגוף האדם למטה

Pour bien comprendre cela, il est connu que l'âme tout entière, dans son ensemble, n'est pas enveloppée dans le corps de l'homme ici-bas ;

שהרי מלאך בשליש עולם עומד והנשמה היא יותר עליונה. ואיך תוכל להתלבש בגוף האדם למטה שהוא קטן מהכיל.

car « un ange tient dans le tiers du monde », et l'âme est plus élevée encore. Comment pourrait-elle donc être enveloppée dans le corps de l'homme ici-bas, qui est trop petit pour la contenir [tout entière] ?

אלא קצת הארה מן הנשמה היא המתלבשת בגוף וכל הנשמה כולה היא למעלה בבחינת מקיף ונקרא מזל בלשון רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] שאמרו אע"ג [אף על גב] דאיהו לא חזי מזליה חזי ואין הכוונה על מזל ממש

C'est plutôt un faible rayonnement de l'âme qui est enveloppé dans le corps, tandis que l'âme tout entière demeure au-dessus, dans l'aspect de l'enveloppement (makif). Elle est appelée mazal dans le langage de nos Sages, de mémoire bénie, qui ont dit : « Même s'il ne voit pas, son mazal voit. » Il ne s'agit pas du mazal au sens propre,

שהרי אין מזל לישראל אלא הכוונה על הנשמה שלמעלה שאינה מלובשת בגוף ונקרא מזל מלשון יזל מים מדליו ונוזלים מן לבנון

car « Israël n'a pas de mazal ». Il s'agit plutôt de l'âme qui est au-dessus et n'est pas enveloppée dans le corps. Elle est appelée mazal en référence à l'expression : « L'eau coulera (yizal) de ses seaux » et « des ruisseaux coulant (nozlim) du Liban »,

שהיא מזלת ומנטפת טפת השפעה והארה מלמעלה להנשמה המלובשת בגוף לקשרה ולחברה בגוף (ועמ"ש בד"ה האזינו השמים ובד"ה ציון במשפט תפדה).

car elle fait couler (mazes) et distille une goutte d'influence et de rayonnement d'en haut vers l'âme enveloppée dans le corps, afin de la lier et de l'unir au corps. (Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Cieux, prêtez l'oreille », et dans le discours commençant par « Sion sera rachetée par la justice ».)

וזהו אלהי נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה כו'. דלכאורה איפכא הוי ליה למימר אתה בראתה כו' טהורה היא כו'

C'est le sens de : « Mon D.ieu, l'âme que Tu as placée en moi est pure ; Tu l'as créée, etc. » Apparemment, l'ordre aurait dû être inverse : « Tu l'as créée, etc. ; elle est pure, etc. »

כי קודם שנבראת לא שייך לקרוא אותה בשם טהורה אלא דטהורה היא קאי על חלק הנשמה שלמעלה מן הגוף בבחינת מקיף שהיא אינה בבחינת בריאה

car, avant d'avoir été créée, il ne convient pas de la qualifier de « pure ». L'expression « elle est pure » désigne plutôt la partie de l'âme qui se trouve au-dessus du corps, dans l'aspect de l'enveloppement (makif), et qui n'est pas au niveau de la création ;

אלא אתה בראתה ואתה יצרתה כו' השתלשלות המדרגה הן רק כדי להתלבש בגוף כי בריאה הוא יש מאין יש דייקא

tandis que « Tu l'as créée et Tu l'as formée, etc. » désigne l'enchaînement descendant des degrés (hichtalchelout), qui n'existe que pour que l'âme puisse être enveloppée dans le corps. Car la création est « quelque chose à partir de rien » : « quelque chose », précisément,

דהיינו להיות בחינת יש והתחלקות שכל ומדות ושאר כחות הנפש (עמ"ש מזה בפ' בשלח בד"ה אז ישיר משה) והיינו כשהיא בהשתלשלות המדרגות להיות מלובשת בגוף.

C'est-à-dire qu'elle se trouve au niveau du « quelque chose » et qu'elle se divise en intellect, en attributs émotionnels (midot) et en autres forces de l'âme (voir ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha de Béchala'h, dans le discours commençant par « Alors Moché chanta »). Cela se produit lorsqu'elle suit l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), de niveau en niveau, jusqu'à être revêtue dans le corps.

אבל למעלה היא בבחי' אין וכמו עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד הוא לבדו הוא יחיד ומיוחד כו'.

Mais, en haut, elle se trouve au niveau du néant (ayin), comme avant que le monde ne soit créé, lorsqu'il n'y avait que Lui et Son Nom : Lui seul, singulier et unique, etc.

כך הנשמה היא בבחינת יחוד למעלה במאצילה ב"ה ושם היא טהורה היא ועמ"ש בפ' משפטים בביאור ע"פ וכעצם השמים לטוהר. לטהירו עילאה כו' ע"ש וגם כאן י"ל [יש לומר] כן בפ"י טהורה היא וכמ"ש במ"א.

De même, l'âme se trouve, dans les hauteurs, au niveau de l'unité avec son Émanateur, béni soit-Il ; là, « elle est pure ». Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha de Michpatim, dans l'explication du verset « Et comme l'essence même des cieux, dans leur pureté » : « vers la pureté suprême (tehirou ila'a) », etc. ; voir là-bas. Ici aussi, on peut expliquer de la même manière « elle est pure », comme il est écrit ailleurs.

4 ועל בחינת נשמה זו אמרו בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית ולא פירש הכתוב בהדיא בישראל כי בישראל יש ב' בחינות. ה' א' חלק הנשמה המלוכשת בגוף האדם.

Et c'est au sujet de ce niveau de l'âme qu'ils ont dit: «Berechit (Au commencement): pour Israël, qui est appelé reishit (premier)». Le verset n'a pas explicitement mentionné «Israël», car Israël comporte deux niveaux. Le premier est la partie de l'âme qui est revêtue dans le corps humain.

ועל זה אמרו בזהר תלת קשרין מתקשראן ישראל באורייתא ואורייתא בקוב"ה [בקודשא בריך הוא] שישאל הם למטה במדרגה מהתורה

Et c'est à ce sujet qu'ils ont dit dans le Zohar: «Trois liens sont noués: Israël à la Torah, et la Torah au Saint béni soit-Il»; car Israël est d'un niveau inférieur à celui de la Torah.

אבל הבחינה הב' היא הנשמה שלמעלה בבחי' מקיף ועל זה אמרו ישראל שנקרא ראשית ישראל עלו במחשבה קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישאל הוא ראשית ומקור התורה

Mais le second niveau est l'âme au-dessus, dans l'aspect de l'enveloppement (makif). C'est à son sujet qu'ils ont dit: «Israël, qui est appelé reishit (premier)»; «Israël s'éleva en pensée»; «Israël est saint pour D.ieu, le premier (reishit) de ses produits»: car Israël est le commencement et la source de la Torah.

כי בכל התורה כולה כתיב דבר אל בני ישראל צו את בני ישראל שכל התורה כולה נבנית ומיוסדת על בחי' ישראל.

Car, dans toute la Torah, il est écrit: «Parle aux enfants d'Israël», «Ordonne aux enfants d'Israël»; car toute la Torah est construite et fondée sur le niveau d'Israël.

ונמצא שבח"י ישראל שעלו במחשבה היא המקור והיסוד התורה (וכדאיתא במדרש רבה ר"פ בראשית מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר. דהיינו גם קודם לתורה ע"ש).

Il en ressort que le niveau d'Israël qui s'éleva en pensée est la source et le fondement de la Torah. (Comme le rapporte le Midrach Rabba, au début de Berechit: «La pensée d'Israël précéda toute chose»; c'est-à-dire qu'elle précéda même la Torah. Voir là-bas.)

וזהו ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל פירוש ביעקב וישראל שבהם ועל ידם הקים עדות ותורה שם שמהם נמשכה התורה (וע' בזח"ג [בוהר חלק ג] בפ' נשא) (קל"ד א') בפ"י הכל תלוי במזל אפילו ס"ת [ספר תורה] בהיכל.

Et c'est le sens de: «Il établit un témoignage en Yaakov et plaça une Torah en Israël»: c'est-à-dire qu'en Yaakov et en Israël, en eux et par leur intermédiaire, Il établit un témoignage et plaça une Torah, car la Torah émane d'eux. (Voir aussi le Zohar, partie III, parachat Nasso) (folio 134a), sur l'explication de: «Tout dépend du mazal, même un rouleau de la Torah dans le Heikhal (sanctuaire).»

פ"י היכל תשבע"פ [תורה שבעל פה] שהיא כלי לתשב"כ [לתורה שבכתב] והכל נמשכים מבחינת מזל כו' וכבר נתבאר דשרש נש"י [נשמות ישראל] הוא ג"כ מבחינת מזל ונוזלים מן לבנון כו' וע' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך מזל וערך זכות ובוהר ס"פ אחרי דע"ז [דעבודה זרה] ב':

Explication: le Heikhal est la Torah orale, qui est un réceptacle pour la Torah écrite, et tout émane du niveau de mazla, etc. Il a déjà été expliqué que la racine des âmes d'Israël provient elle aussi du niveau de mazla, et «les eaux qui s'écoulent du Liban», etc. Voir le Pardes, dans Erchei HaKinuyim, aux entrées «mazal» et «zechus», ainsi que le Zohar, à la fin de la parachat Acharei, folio 77b.

5 ב אך הנה המשכת התורה מבחינת ישראל שלמעלה למטה לבחינת הנשמה המלוכשת בגוף הוא ע"י אתערותא דלתתא בתפלה

2. Mais la transmission de la Torah depuis le niveau d'Israël d'en haut vers le bas, jusqu'au niveau de l'âme revêtue dans le corps, s'opère par un éveil d'en bas, dans la prière.

כי תפלה הוא מלשון התחברות שהוא התקשרות והתדבקות הנפש בשרשה ומזל העליון ע"י רעותא דליבא בכל לבבך ובכל נפשך וגוי (ועמ"ש מזה בד"ה האזינו השמים הנ"ל)

Car tefila (prière) exprime l'idée de jonction : elle consiste en l'attachement et l'adhésion de l'âme à sa racine et à son mazal supérieur, par le désir du cœur (re'outa deliba) : « de tout ton cœur et de toute ton âme, etc. » (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Cieux, prêtez l'oreille », mentionné plus haut.)

כי התפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה שהיא בחי' עליה ממטה למעלה בתחלה פסוקי דזמרה שהם סיפור שבחו של מקום להלהיב לבו לה' ואח"כ יוצר אור והאופנים ברעש גדול כו'

Car la prière est « une échelle dressée sur la terre, dont le sommet atteint les cieux » : elle est un mouvement d'élévation du bas vers le haut. D'abord viennent les Pesoukei deZimra, qui racontent les louanges du Maître du monde afin d'embraser le cœur pour D.ieu ; puis vient « Qui forme la lumière », et « les Ofanim, dans un grand tumulte, etc. »,

עד שמגיע לק"ש [לקריאת שמע] שמע ישראל הוא ישראל העליון דהיינו הנשמה שבבחי' מקיף ושם הוי' אלהינו בחי' ביטול במציאות ממש עד שהוי' אחד בבחינת יחודא עילאה

jusqu'à ce qu'il parvienne à la récitation du Chema. « Écoute, Israël » : c'est l'Israël supérieur, c'est-à-dire l'âme dans son aspect enveloppant (makif). Et là, « Havaya est notre D.ieu » correspond au niveau de l'annulation de soi (bitoul) de l'existence même, jusqu'à « Havaya est Un », au niveau de l'unité supérieure (yi'houda ila'a).

כי כל התחלקות והשתלשלות ריבוי המדרגות אינן אלא זיו והארה בעלמא ואפילו גן עדן העליון צדיקים יושבין ונהנין מזיו השכינה כו'

Car toute différenciation et tout enchaînement descendant (hichtalchelout) de la multiplicité des niveaux ne sont qu'un simple rayonnement et une simple illumination ; même dans le Gan Eden supérieur, « les justes sont assis et se délectent du rayonnement de la Chekhina (Présence divine), etc. »,

ונקרא בשם קבלת פרס מלשון פרוסה חלק מובדל מעצמיות ב"ה משא"כ בבחי' אין לא שייך שום התחלקות

et cela est appelé « réception d'une récompense » (kabbalat peras), le terme peras venant de perou-sa, « portion » : une part séparée de Son essence, béni soit-Il ; tandis qu'au niveau du néant (ayin), aucune différenciation n'a lieu ;

רק שם הוא יחוד אמיתי ומאחר שישים אל לבו את כל זאת תכלה ותכסוף נפשו אליו לבדו ית' עד שיבא לקיום ואהבת את ה' אלהיך.

là seulement se trouve l'unité véritable. Lorsqu'il prend tout cela à cœur, son âme aspirera à Lui seul et Le désirera, béni soit-Il, jusqu'à ce qu'il en vienne à accomplir : «Tu aimeras Havaya, ton D.ieu.»

פי' ואהבת מלשון אבה שהוא לשון חפץ ורצון וכשבא לגילוי הלב נקרא אהבה בתוספת ה' וחפץ ורצון זה יהיה שהוי' הוא מקור בחינת הנשמה שלמעלה

Le terme ve'ahavta («et tu aimeras») vient du mot avah, qui exprime le désir et la volonté ; lorsque ce désir se révèle dans le cœur, il est appelé ahava (amour), avec l'ajout d'un hé. Ce désir et cette volonté seront que Havaya, qui est la source du niveau supérieur de l'âme,

שהיא בחי' טהורה היא בחינת אין שהיא מיוחדת במאצילה ב"ה ית' יהיה אלהיך ממש בגילוי בנפש האדם המלוכש בגוף בכל לבבך ובכל נפשך למסור נפשו באחד.

qui est le niveau de « elle est pure », le niveau de l'ayin, uni à son Émanateur, béni soit-Il — sera « ton D.ieu » en vérité, révélé dans l'âme de l'homme revêtue du corps, « de tout ton cœur et de toute ton âme », afin de livrer son âme au [mot] « Un ».

6 וכמ"ש אליך ה' נפשי אשא ואזי ודברת בם כו' מלשון ידבר עמים שהוא לשון הנהגה והמשכה

Comme il est écrit : « Vers Toi, D.ieu, j'élève mon âme. » Vient alors : « Et tu parleras d'elles (vedibarta bam), etc. », selon l'expression « Il conduit (yadber) les peuples », qui désigne la conduite et l'acheminement :

שהוא ממשיך התורה למטה שבהמשכות התורה בבחי' זו נקרא עוסק בתורה לשמה לשם התורה כדי שתהיה בבחי' תורה שיהיה אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה בה

c'est-à-dire qu'il fait descendre la Torah. Lorsque la Torah est ainsi amenée en bas, on parle de « s'adonner à la Torah lishmah (pour elle-même) » : pour la Torah elle-même, afin qu'elle soit au niveau de la Torah, et que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, y réside et s'y révèle.

כי אורייתא מחכמה נפקת והרי הוא יתברך רם ונשא כו' וכולם בחכמה עשית עשיה גשמיות וכולא קמיה כלא וכו'.

Car « la Torah procède de 'Hokhma (sagesse) » ; or, Lui, béni soit-Il, est élevé et exalté, etc. ; et « Tu as tout fait avec 'Hokhma », [jusqu'au] monde physique d'Assiya (Action) ; et « tout est devant Lui comme rien », etc.

7 והנה המשכה זו להיות התלבשות אור א"ס ב"ה בחכמה הוא על ידי אתערותא דלתתא בתפלה דוקא אם ישים אליו לבו וכ"י רוח אייתי רוח ואמשיך רוח.

Or, cette continuation, par laquelle la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, s'habille dans la 'Hokhma, s'opère précisément par un éveil d'en bas dans la prière : «s'il tourne son cœur vers Lui», etc. ; «un esprit suscite un esprit et attire un esprit».

וזהו לעשות את כל דברי התורה הזאת שישראל הם העושים את התורה (ועיין מ"ש בד"ה שיר השירים ובד"ה השמים כסאי ובד"ה תורה צוה לנו משה) וממשיך גילוי זה למטה על נפשו היא ההארה המלובשת בגוף.

Et c'est là [le sens de] «pour accomplir (la'assot) toutes les paroles de cette Torah» : Israël est celui qui fait (ossim) la Torah (voir ce qui est écrit dans le maamar qui commence par «Chant des chants», dans celui qui commence par «Les cieux sont Mon trône», et dans celui qui commence par «La Torah que Moché nous a prescrite»). Et il fait descendre cette révélation sur son âme, c'est-à-dire sur le rayonnement qui est habillé dans le corps.

וזהו שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] א"ת [אל תקרי] בניך אלא בוניך שבונים את ההארה המלובשת בגוף להיות שורה ומתגלה בה המשכת יחוד אור א"ס ב"ה על ידי עסק התורה.

Et c'est là ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «Ne lis pas "tes enfants" (banayich), mais "tes bâtisseurs" (bonayich)» : ils bâtissent le rayonnement qui est habillé dans le corps, afin que la continuation de l'unité de la Lumière infinie, béni soit-Il, y réside et s'y révèle, par l'étude de la Torah.

8 וזהו קומי לך פי לך לעצמך דהיינו לבחי' הנשמה שלמעלה דהיינו להיות דביקות הנפש שלמטה בשרשה שלמעלה.

Et tel est [le sens de] «Lève-toi pour toi-même (koumi lakh)» : lakh signifie «à toi-même», c'est-à-dire au niveau supérieur de l'âme; autrement dit, que l'âme d'en bas s'attache à sa racine d'en haut.

ואזי תוכל להיות רעיתי להמשיך מזון התורה שאזי נקרא התורה מזון כמו מזון עד"מ הוא המהבר ומקשר חיות הנשמה להתפשט בתוך הגוף כמו הלחם אשר הוא אוכל שעליו יחיה האדם ויתקיים.

Alors, tu pourras être «ma bien-aimée» (ra'ayasi), en faisant descendre la nourriture de la Torah; car c'est alors que la Torah est appelée nourriture. En effet, par analogie, la nourriture est ce qui unit et relie la force vitale (force vitale) de l'âme, afin qu'elle se répande dans le corps, comme le pain que l'homme mange, grâce auquel il vit et se maintient.

וכך הגה כתיב לכו לחמו בלחמי שהתורה נקרא לחם ומזון שבה ועל ידה נמשך חיות מאור אי"ס ב"ה והתלבשות אור אי"ס ב"ה בחכמה עילאה

De même, il est écrit: «Venez, mangez de mon pain»; car la Torah est appelée pain et nourriture, puisque c'est en elle et par son intermédiaire que la force vitale est attirée depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, et [qu'a lieu] l'habillement de la Lumière infinie, béni soit-Il, dans la 'Hokhma supérieure,

רק אם ישים אליו לבו להיות קומי לך (ועמ"ש ע"פ אלה מסעי בניי [בני ישראל] בפ"י ואלה מסעיהם למוצאיהם).

mais seulement s'il tourne son cœur vers Lui, afin d'être [dans l'état de] «Lève-toi pour toi-même» (voir aussi ce qui est écrit sur le verset «Voici les étapes des enfants d'Israël», dans l'explication de «Et voici leurs étapes selon leurs départs»).

והנה הקרי לך והכתיב לך שאותיות הכתיב מרמזות על שרש ומקור הנפש שהוא בחי' כ"ף ויו"ד כלומר קומי לבחי' כ"ף ויו"ד שע"י זה תהיה רעיתי

Or, la lecture est lakh, tandis que l'écriture est lekhi; les lettres de la forme écrite font allusion à la racine et à la source de l'âme, qui sont le niveau du kaf et du yod. Autrement dit: «Lève-toi vers le niveau du kaf et du yod»; grâce à cela, tu seras «ma bien-aimée» (ra'ayasi)

(וכ"ף ויו"ד היינו ב' מקיפים יחידה וחיה שהם מקיפים על בחי' נר"ן [נפש רוח נשמה] שמלובשים בפנימיות האדם):

(et le kaf et le yod désignent les deux niveaux englobants (makifim), ye'hida et 'haya, qui englobent les niveaux de néfesh, roua'h et nechama, lesquels sont habillés dans la dimension intérieure (pnimiyout) de l'homme).

9 ג וביאור ענין יפתי שהם המצות שנקראו לכושים יובן בהקדים ביאור לשון מצוה שנקרא כך על שם שהיא מצות המלך וצויו ופקודתו אשר יצא דבר מלכות מלפניו ומחוייבים כל עמו לשמוע אליו.

3. L'explication de «ma belle» (yafasi), qui désigne les mitsvot appelées «vêtements», se comprendra après avoir d'abord expliqué le terme mitsva. On l'appelle ainsi parce qu'elle est le commandement (mitsvat) du roi, son ordre et son injonction, comme il est dit: «Une parole royale sort de devant lui»; et tout son peuple est tenu de lui obéir.

10 והנה בחינת מלכות היא בחינת לבוש. כמ"ש יביאו לבוש מלכות וכתוב ה' מלך גאות לבש וגו'

Or, le niveau de Mal'hout (souveraineté) est celui d'un vêtement, comme il est écrit : « Qu'on apporte un vêtement royal », et il est écrit : « D.ieu règne, Il est vêtu de majesté, etc. »

שעיקר בחינת מלוכה היא כמו לבוש עד"מ שהיא כיסוי עשוי לכסות בו את הגוף שלא יהי' [יהיה] בגילוי וכך היא בחי' מלכותו ית' כי

Car l'essence même du niveau de la royauté est comparable à un vêtement, à titre d'analogie : celui-ci est une couverture destinée à recouvrir le corps, afin qu'il ne soit pas visible. Il en va de même du niveau de Sa Mal'hout, béni soit-Il. Car

הנה בגילוי אלהותו ית' לעתיד לבא כשיקום ונגלה כבוד ה' וגו' כתיב כי שמים כעשן נמלחו והארץ ככגד תבלה שלא יהי' [יהיה] שמים וארץ גשמיים

lors de la révélation de Sa divinité, béni soit-Il, dans les temps futurs, quand s'accomplira : « La gloire de D.ieu sera révélée, etc. », il est écrit : « Car les cieux s'évanouiront comme la fumée, et la terre s'usera comme un vêtement » : il n'y aura plus de cieux et de terre physiques,

רק השמים החדשים וארץ החדשה אשר אני עושה אני דייקא (עמ"ש סד"ה את שכתותי תשמרו כפי' אני)

mais seulement « les nouveaux cieux et la nouvelle terre que Je fais » : « Je » précisément (voir ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Gardez Mes Chabbatot », dans l'explication de « Je »).

ומה שכהיום נראו שמים וארץ גשמיים הוא מבחינת עולם מלשון העלם והעלם זה הוא מבחי' מלכותו ית' שלפי שאין מלך בלא עם כו'.

Et si, aujourd'hui, les cieux et la terre apparaissent comme physiques, cela relève du niveau de olam (monde), mot apparenté à he'elem (dissimulation) ; cette dissimulation vient du niveau de Sa Mal'hout, béni soit-Il, car « il n'est pas de roi sans peuple », etc.

לכן העלים גילוי אלהותו ית' שלא יהיה בבחי' גילוי ושיהיו נראים שמים וארץ גשמיים וכל הדברים כו'

C'est pourquoi Il a dissimulé la révélation de Sa divinité, béni soit-Il, afin qu'elle ne soit pas dévoilée, et que les cieux et la terre physiques, ainsi que tous ceux qui y habitent, etc., soient visibles,

כדי שיהיה נקרא שמו ומלכותו כו' והגורם המשכת לבוש מלכות זה הן המצות שע"י מצות המלך שמקיימים למטה נמשך מלמעלה להיות לבוש מלכותו

afin que Son Nom et Sa royauté soient proclamés, etc. Et ce qui provoque l'effusion de ce vêtement royal, ce sont les mitsvot : par les commandements (mitsvot) du Roi accomplis ici-bas, l'effusion vient d'en haut, pour devenir le vêtement de Sa royauté.

וזהו יפתי שעושה בחינת לבושים יפים וכמ"ש הוד והדר לבשת (ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש שופר מענין ה' מלך גאות לבש כו' שבח"י מלכות נקרא לבוש ושהמשכה להיות לך העולם הוא על ידי המצות כו')

C'est là le sens de «ma belle» (yafasi) : elle crée le niveau de beaux vêtements, comme il est écrit : «Tu T'es vêtu de gloire et de splendeur.» (Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Sonnez du chofar à la nouvelle lune», au sujet de «D.ieu règne, Il est vêtu de majesté, etc.» : le niveau de Mal'hout est appelé vêtement, et l'effusion qui fait de Lui le «Roi du monde» (melech ha'olam) s'opère par les mitsvot, etc.)

וע' מזה בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע גבי עושי דברו כו' ועמ"ש בד"ה יביאו לבוש מלכות ובפ' תצוה סד"ה ועשית בגדי קדש

Voyez à ce sujet le maamar qui commence par «Lorsque les enfants d'Israël firent précéder “Nous ferons” à “Nous écouterons”», à propos de «ceux qui accomplissent Sa parole», etc.; voyez aussi ce qui est écrit dans le maamar qui commence par «Qu'on apporte un vêtement royal», ainsi que dans Parshas Tetzaveh, à la fin du maamar qui commence par «Tu feras des vêtements sacrés».

ועוד נתבאר מענין לבושי הנפש מהמצות בפסוק ואלה המשפטים גבי שש שנים יעבוד וסד"ה לא תהיה משכלה כו' את מספר ימיך אמלא ובפ' חיי שרה בד"ה להבין משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים וכמה דוכתי).

Le sujet des vêtements de l'âme [qui proviennent] des mitzvot est également expliqué à partir du verset «Et voici les ordonnances», à propos de «six années il servira»; à la fin du maamar qui commence par «Il n'y aura pas de femme qui avorte, etc.; j'accomplirai le nombre de tes jours»; et dans Parshas Chayei Sarah, dans le maamar qui commence par «Pour comprendre ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit: “Une heure de techouva et de bonnes actions vaut mieux”»; ainsi qu'en de nombreux endroits.)

אך להיות המשכת בחי' לבוש זה צריך להקדים גם כן בחי' קומי לך ולכי לכי' וייד כני' להיות בחי' אליך ה' נפשי אשא.

Mais, pour faire descendre ce niveau de vêtement, il faut également faire précéder cela du niveau de «Lève-toi pour toi-même» et de «lechi», vers le kaf et le youd, comme indiqué plus haut : parvenir au niveau de «Vers Toi, D.ieu, j'élève mon âme».

כי הנה כתיב אלביש שמים קדרות שמים אש ומים שהם המדות חסד דרועא ימינא כו'

Car il est écrit : «Je revêts les cieux de noirceur.» Chamaïm (les cieux) se lit esh et mayim (feu et eau), qui sont les attributs émotionnels (midot) : 'Hessed (bonté), «le bras droit», etc.,

שמתלבשת במעשה המצות ויש זה לעומת זה קדרות וחושך כמ"ש ואני בתוך כו' שמתלבשת ליתן חיות ושפע לקליפות וסטרא אחרא

qui s'enveloppe dans l'accomplissement des mitzvot. Or, il y a «l'un correspondant à l'autre» : noirceur et ténèbres, comme il est écrit : «Et j'étais au milieu, etc.» ; cette [force] s'enveloppe afin de donner force vitale et abondance aux kelipot et à la sitra a'hra (l'autre côté),

שהם היפוך הקדושה שבקדושה כולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים מה שאין כן בסטרא אחרא הוא פריקת עול שהחריבו בית המקדש (ועיין בזהר בפי' וישב)

qui sont l'opposé de la sainteté. Car, dans la sainteté, tous acceptent sur eux le joug de la royauté céleste, tandis que dans la sitra a'hra, il y a rejet du joug ; [ce sont eux] qui ont détruit le Saint Temple (voyez à ce sujet le Zohar, dans Parshas Vayeshev).

(דקפ"ב סע"א [סוף עמוד א]) ובפי' אחרי (ע"ה א') ועוד בפי' ויגש (דרי"י [דרכינו יצחק] סע"א [סוף עמוד א]) שמות (י"ח א') חקת (קפ"א ב'). ואתחנן (רס"ז א'). האזינו (רצ"ג סע"ב [סוף עמוד ב]).

(folio 182, fin du côté a), ainsi que dans Parshas Acharei (folio 75a), et aussi dans Parshas Vayigash (folio 210, fin du côté a), Shemos (folio 18a), Chukas (folio 181b), Va'eschanan (folio 267a), Haazinu (folio 293, fin du côté b).

ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו בענין אם ישראל עושין תשובה נגאלין כו' ואגודתו על ארץ כו'

Voyez aussi ce qui est écrit dans le maamar qui commence par «Car les montagnes peuvent s'éloigner», à propos de l'enseignement : «Si Israël fait techouva, il est délivré», etc., et de «Il a établi Son groupe sur la terre», etc.,

מה שאין כן כו' ע"ש וז"ש [וזהו שכתוב] כאן שכדי להמשיך הלבוש על ידי המצות צריך להיות בתחלה בחינת קומי לך כו' דייקא.

ce qui n'est pas le cas, etc. ; voyez là-bas. Et c'est ce qui est dit ici : afin d'attirer le vêtement par les mitsvot, il faut d'abord atteindre le niveau de « Lève-toi pour toi », etc., précisément.

והנה רוח אייתי רוח ואמשיך רוח אם ישם אליו לכו כו'. דהיינו כשיהיה קבלת עול מלכות שמים

Or, « un esprit suscite un esprit et fait jaillir un esprit » lorsque « l'homme tourne son cœur vers Lui », etc. C'est-à-dire lorsqu'il y a acceptation du joug de la royauté céleste (kabbalat ol),

אזי יכול להמשיך מה שאין כן בפריקת עול אפילו אם מקיים כל המצות אינו ממשיך כלום (ועמ"ש על פסוק ועתה יגדל נא וע"פ אסרי לגפן בענין כבס ביין לבושו)

alors il peut l'attirer ; en revanche, lorsqu'on rejette le joug, même si l'on accomplit toutes les mitsvot, on n'attire absolument rien. (Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset « Et maintenant, je prie, qu'Il veuille bien accroître... », ainsi que sur le verset « S'attachant à la vigne », à propos de « Il lave son vêtement dans le vin ».)

וזהו אשר קדשנו במצותיו וצונו שקדשנו בקדש העליון וצונו בהתחברות והתקשרות למצוה זו על נטילת ידים או להניח תפילין וכיוצא בהם שנתאחד עמהם בבחינת ביטול וקבלת עול והיינו על ידי קומי לך.

Et c'est le sens de : « Qui nous a sanctifiés par Ses commandements et nous a ordonné » : « Qui nous a sanctifiés » par la sainteté suprême, et « nous a ordonné » (vetzivanu) en nous joignant et en nous liant à cette mitsva, qu'il s'agisse du lavage des mains, de mettre les téfilines ou d'autres mitsvot semblables, de sorte que nous ne fassions qu'un avec elles dans un état d'annulation de soi (bitoul) et d'acceptation du joug ; et cela se réalise par « Lève-toi pour toi ».

וזהו פי' הברכה שקודם המצוה ברוך שנמשך בחי' הוי' אלהינו היינו בחינת תורה היא בחינת אברים הפנימיים [הפנימיות / הפנימית] ומלך העולם

Et c'est le sens de la bénédiction qui précède une mitsva : « Béni » (baroukh), c'est-à-dire que soit attiré le niveau de « Havaya, notre D.ieu », à savoir le niveau de la Torah, qui correspond aux organes intérieurs ; et « Roi du monde »

היינו בחיי מעשה המצות שהם לכושין ובחיי אברים החיצונים שע"י המצות נמשך לבוש להיות מלך העולם. והיינו ע"י אשר קדשנו וצונו כו' :

désigne le niveau de l'accomplissement des mitsvot, qui sont des vêtements, et le niveau des membres extérieurs ; car, par les mitsvot, un vêtement est attiré, afin qu'Il soit « Roi du monde ». Et cela se réalise par « Qui nous a sanctifiés et nous a ordonné », etc.

11 ד והנה כל הבחי' הללו נאמרו בזמן יציאת מצרים כשהיו ישראל בבחינת אחרי הוי' תלכו וכמ"ש לכתך אחרי במדבר שבבחינה זו נאמר קומי לך ולהיות רעיתי יפתי.

4. Or, tous ces niveaux furent évoqués au moment de la sortie d'Égypte, lorsque Israël se trouvait au niveau de « Vous marcherez après Havaya », comme il est écrit : « ta marche à Ma suite dans le désert ». C'est de ce niveau qu'il est dit : « Lève-toi pour toi », et : « sois mon aimée, ma belle ».

אך בזמן שאין בה"מ [בית המקדש] קיים כתיב יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה שכשהיונה היא בחגוי סלע

Mais, à l'époque où le Saint Temple ne se tient pas, il est écrit : « Ma colombe, dans les fentes du rocher, dans le lieu caché de la marche » ; car lorsque la colombe se trouve dans les fentes d'un rocher,

דהיינו בין חקיקת הסלעים אי אפשר לה לפרוש כנפים לעוף שהכנפים נאחזים ונלכדים שם כך בזמן הגלות

c'est-à-dire entre les anfractuosités creusées dans les rochers, il lui est impossible de déployer [ses] ailes pour voler, car ses ailes s'y accrochent et s'y trouvent prises. Ainsi, au temps de l'exil,

הנה הכנפים הם האהבה והיראה דבלא רחימו ודחילו לא פרחא לעילא הן נאחזות ונלכדות בפח הגוף הגשמי שמתלבשות בו ונמשכות אחרי דאגת הפרנסה שהיא בחי' שעבוד מלכיות וגלות כו'

les ailes sont l'amour et la crainte, car « sans amour et crainte, elle ne s'élève pas vers le haut » ; elles sont prises et emprisonnées dans le piège du corps physique, dont elles sont revêtues, et se laissent entraîner par le souci de gagner sa vie, qui relève de l'assujettissement aux royaumes et de l'exil, etc. ;

עמ"ש בד"ה מים רבים כו' מי נח כו' בסתר המדרגה פירוש שאין האהבה ויראה בהתגלות לבו רק כחינת אהבה טבעית לבד המסותרת ומלובשת בלבוש שק וכו' וכמ"ש במ"א.

Voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « Des eaux abondantes, etc. », à propos des « eaux de Noa'h, etc. ». « Dans le lieu caché de la marche » signifie que l'amour et la crainte ne sont pas révélés dans son cœur ; il n'y a que le niveau de l'amour naturel, caché et revêtu d'un vêtement de sac, etc., comme il est écrit ailleurs.

12 והעצה היעוצה לזה היא הראיני את מראיך וגו'. והענין כי כנס"י [כנסת ישראל] נקראת מראה בפסוק מראות אלהים במראה אליו אתודע והוא כי הנה ענין המראה עד"מ הוא שמראה הצורה המסתכלת בה לפי שהוא מצופה גציפוי הכסף הידוע

Et le conseil donné à cet effet est : « Montre-moi ton apparence, etc. » Il s'agit de comprendre que l'Assemblée d'Israël est appelée « miroir », dans les versets « visions de D.ieu » et « dans une vision, Je me fais connaître à lui ». En effet, la nature d'un miroir, par analogie, est de montrer la forme qui s'y regarde, parce qu'il est recouvert du revêtement d'argent bien connu ;

ולכן היא מעכבת את הראיה מן העין הרואה שלא יראה מעבר לעבר כמו בזכוכית פשוטה רק מהפכת וחוזרת הראיה אל הרואה שרואה חזרת הראיה אליו.

et c'est pourquoi il empêche le regard de l'œil qui voit de passer de part en part, comme il le ferait à travers une vitre ordinaire ; au contraire, il renvoie et retourne le regard vers celui qui regarde, si bien que celui-ci voit son regard lui revenir.

13 וזהו דוקא כשהיא מצופה ומכוסה בכיסוי וציפוי דק וקלויש כמו הכסף אבל כשהיא מכוסה בכיסוי עב וחשך לא יראה בה כלום ומעכבת את רהאיה לגמרי כך נקרא כנסת ישראל בחינת מראה

Et cela n'est vrai que lorsqu'elle est argentée et recouverte d'une couche mince et fine, comme l'argent ; mais lorsqu'elle est recouverte d'une couche épaisse et sombre, rien n'y apparaît et elle bloque entièrement la vue. Ainsi, l'Assemblée d'Israël est appelée le niveau d'un miroir,

כי הירידה והתלבשות הנשמה בגוף לצורך עליה היא לחזור ממטה למעלה להתכלל באור ה' ולדבקה בו יתברך על ידי ירידה זו כמשל אור השמש כשנופל על הארץ מכה בכח וחוזר ועולה ממטה למעלה

car la descente de l'âme et son revêtement dans le corps ont pour but une ascension : revenir d'en bas vers le haut, être incluse dans la lumière de D.ieu et s'attacher à Lui, béni soit-Il, par cette descente. Il en va comme de la lumière du soleil : lorsqu'elle tombe sur la terre, elle la frappe avec force, puis revient et s'élève d'en bas vers le haut

(ולכן אויר התחתון חם ביותר) כידוע. אך היינו כשאין הנשמה מלוכשת בגוף כל כך אלא בצרכי עולם הזה המותרים שבנוגה

(et c'est pourquoi l'air des basses couches est le plus chaud), comme on le sait. Mais cela se produit lorsque l'âme n'est pas tellement revêtue dans le corps et ne s'y implique que pour les besoins permis de ce monde, qui relèvent de noga ;

אבל אם נטמאה וירדה השלשה קליפות הטמאות לגמרי הרי היא אסורה וקשורה בהם ואינה יכולה לעלות וצריכה לתשובה לעורר רחמים רבים על ירידת ניצוץ אלהות כו'.

mais si elle s'est souillée et est descendue dans les trois kelipot entièrement impures, elle y est interdite et enchaînée, ne peut s'élever et a besoin de la techouva (retour), afin d'éveiller une grande compassion pour la descente d'une étincelle de divinité, etc.

14 וזהו יונתי בחגוי הסלע שהיא אחוזה וקשורה בחריצי הסלעים ואינה יכולה לעורר את האהבה והיראה לעלות.

Et c'est là [le sens de] «Ma colombe, dans les fentes du rocher»: elle est retenue et attachée dans les crevasses des rochers, et ne peut éveiller l'amour et la crainte pour les faire s'élever.

זאת העצה הראיני את מראיך שיזכור וישים אל לבו איך שהוא אינו אלא בבחינת מראה שירד רק לצורך עליה וחזרה.

Tel est le conseil: «Montre-moi ton apparence»; qu'il se souvienne et prenne à cœur qu'il n'est rien d'autre que le niveau d'un miroir, qui n'est descendu que pour pouvoir s'élever et retourner.

15 ועל ידי זה יעורר רחמים רבים על ירידת ניצוץ אלהות שבנפשו שירדה מאיגרא רמה כו'.

Et par cela, il éveillera une grande compassion pour la descente de l'étincelle de divinité en son âme, qui est descendue « d'un toit élevé », etc.

ויצעק אל ה' בצר לו ועל ידי זה נמשך מלמעלה למטה כחיי קולך ערב ומראיך נאווה קול הוא ענין המשכת התורה יהיה בבחינת עריבות ומתיקות יותר

Et il criera vers D.ieu dans sa détresse ; par cela, il est attiré d'en haut vers le bas le niveau de « ta voix est douce et ton apparence est belle ». La « voix » désigne l'attrance de la Torah : elle sera empreinte d'une douceur et d'un agrément accrus,

כי במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד דמשכין ליה בחילא יתיר וכו'.

car « là où se tiennent les baalei techouva, les justes parfaits ne peuvent se tenir », car « ils l'attirent avec une force accrue », etc.

ומראיך נאווה בחינת מצות שהן יפת י תהיינה בבחינת נאווה יותר כמאמר תשובה ומעשים טובים שעל ידי התשובה יהי [יהיה] המעשים טובים שיהיו מאירים כמו שכתוב את האור

Et « ton apparence est belle » désigne le niveau des mitzvot, qui sont « ma belle » (yafati) : elles aussi seront d'autant plus « belles », selon l'enseignement : « la techouva et les bonnes actions » ; grâce à la techouva, les actions seront bonnes, c'est-à-dire lumineuses, comme il est écrit : « la lumière,

כי טוב וגוי' (ועיי' [ועיי'] מענין יונתי בחגוי הסלע בזהר בפרשה לך לך) (דפ"ד ע"ב) ובפ' אחרי' (דס"א ע"א).

car elle était bonne, etc. » (Et voyez, au sujet de « Ma colombe, dans les fentes du rocher », le Zohar, dans la paracha Le'h Le'ha) (folio 84b), ainsi que dans la paracha A'harei (folio 61a).

וההפרש שבין בחינת הראיני את מראיך שהוא בחי' אור חוזר לבחי' קומי לך שהוא גם כן העלאה ממטה למעלה להיות דביקת הנפש בשרשה שלמעלה אפשר

Quant à la différence entre le niveau de « Montre-moi ton apparence », qui est celui de la lumière réfléchie (Or 'Hozar), et le niveau de « Lève-toi pour toi », qui est lui aussi une élévation du bas vers le haut, afin que l'âme s'attache à sa racine supérieure : peut-être

דהיינו כי קומי לך היינו כסדר המדרגות ממטה למעלה והיא מדרגת הצדיקים ההולכים לפני ה' ממדרגה למדרגה.

est-ce ceci : « Lève-toi pour toi » suit l'ordre des niveaux (madregot), du bas vers le haut ; c'est le rang des justes, qui marchent devant D.ieu d'un niveau à l'autre.

אבל כשכנסת ישראל היא בסתר המדרגה אזי העלאה היא בבחינת ויצעקו אל ה' בצר להם

Mais lorsque l'Assemblée d'Israël se trouve « dans le lieu caché du niveau (madrega) », alors l'élévation est du niveau de « Ils crièrent vers D.ieu dans leur détresse »,

שהוא בחינת תשובה בחילא יתיר וכנודע דתשובה אינו דוקא על עבירות אלא על הריחוק כו' ועמ"ש בד"ה שובה ישראל

qui est le niveau de la techouva, « avec une force accrue ». Comme on le sait, la techouva ne concerne pas nécessairement les transgressions, mais l'éloignement, etc. Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Reviens, Israël » :

והנה יעקב אמר כסדר המדרגות כו' והנה סדר התשובה הוא שלא כסדר השתלשלות המדרגות כו'
« Or, Yaakov parla selon l'ordre des niveaux, etc. », et « Or, l'ordre de la techouva ne suit pas l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et des niveaux, etc. » ;

ע"ש ועמ"ש בד"ה אלה מסעי ממשל מרוצת המים כשיש דף המונע ומעכב מרוצתם והם בכחם בוקעים ועוברים על דבר המונעם

voir là-bas. Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Voici les voyages », à partir de l'image de l'eau qui se précipite : lorsqu'une planche fait obstacle à son cours et le retient, l'eau, par sa force, se fraye un passage et franchit ce qui lui fait obstacle,

אזי תגדל מרוצתם ביתר שאת ויתר עז כו' ועד"ז יוכן ענין הראיני את מראיך כו' ועמ"ש בד"ה וישב יעקב בפ"י ובקשתם משם כו'

alors son cours devient plus puissant encore, « avec une dignité accrue et une force accrue », etc. De même, on comprendra le sens de « Montre-moi ton apparence », etc. Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Yaakov s'établit », dans l'explication de « Et de là, vous cherchez », etc.

ועמ"ש עוד מענין שנק' כנס"י [כנסת ישראל] מראה כפ' בראשית ע"פ אעשה לו עזר כנגדו וכפ' מקץ בד"ה ת"ר [תנו רבנן] מצות נר חנוכה יום ראשון כו' גבי ענין מראות הצובאות:

Voir aussi ce qui est écrit ailleurs au sujet de la Congrégation d'Israël, appelée un miroir, dans la paracha Berechit, sur le verset « Je lui ferai une aide qui lui corresponde », et dans la paracha Mikets, dans le discours commençant par « Nos Sages ont enseigné : la mitsva de la lampe de Hanouka, le premier jour, etc. », au sujet des « miroirs des femmes rassemblées ».

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/15/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak